

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 15 Şubat 2025
Sayı : 1100

10/2644

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Toplumsal ve ekonomik yaşamın ayrılmaz parçası olan kadınlar ülkemizde hem aile içinde hem de kamusal alanda ayrımcılık, eşitsizlik ve şiddetle karşı karşıya kalmaktadır. Eğitim, istihdam, siyaset ve sosyal hayatta hak ettikleri yeri almalarının önünde ciddi engeller bulunmaktadır. Bu engeller, yalnızca kadınların bireysel hayatlarını değil, toplumun tamamını olumsuz etkilemekte ve ülkemizin ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasını da engellemektedir.

2025 yılını "Aile Yılı" ilan eden iktidarın kadın politikası, kadını yalnızca "anne" rolüne indirgeyerek, kadınları eve hapsedmek, küçük yaşta evlendirmek ve çocuk sayısını artırmakla sınırlıdır. Yapılan sadece bu kapsamda teşvik vermekten ibarettir.

Oysa kadınlar, yalnızca aile içindeki rolleriyle değil, toplumun her alanında aktif ve eşit bireyler olarak var olmalıdır. Kadınların istihdama katılımı, bürokraside ve karar alma süreçlerinde daha fazla yer alması, yalnızca ekonomik kalkınmayı sağlamakla kalmayıp, kadına yönelik şiddetin ve cinayetlerin önlenmesinde de etkili olacaktır.

Bu bağlamda, kadınların istihdamda daha fazla ve etkin olarak yer almasının önündeki engellerin, her türlü ayrımcılığın ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğine yol açan nedenlerin araştırılması, çözümünü konuda somut politikaların belirlenmesi amacıyla, Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederiz.

Aliye TIMİSİ ERSEVER
Ankara Milletvekili

Sergin Tanrıulu
Diy. Mv.
Feyyaz Özcan
Fahri ÖZTEKİN
Tekirdağ Mv.
Bekir Başer
Meriç M.V.
Veddi GÜNDOĞDU
Karakarlı Mv.
Av. Aliye Ceser
Antalya Mv.
Zehra
Kadim Dermanlı
Tokat Mv.
Malatya Mv.
İlhami Önen
Ağrı
Zehra
Evin Karakoz
Ağrı
Fethi AKKEL
İstanbul Mv.
Fethi AKKEL

GEREKÇE

Kadınların iş gücüne katılımı, ekonomik büyüme ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmada kritik bir rol oynamaktadır. Ancak Türkiye, kadınların iş gücüne katılım oranları açısından hem Avrupa Birliği (AB) hem de Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) ülkeleri arasında en alt sıralarda yer almaktadır. 2023 verilerine göre Türkiye'de kadınların işgücüne katılım oranı %35,8 iken erkeklerde bu oran %71,2'dir. Bu durum, cinsiyetler arası işgücüne katılım farkının %35,4 gibi oldukça yüksek bir seviyede olduğunu göstermektedir. AB ülkelerinde bu fark %10 civarındadır. Türkiye'deki bu oran, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin boyutlarını açıkça ortaya koymaktadır.

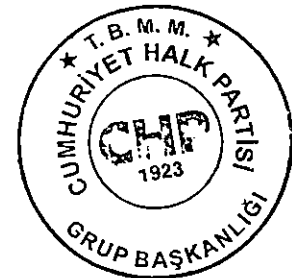
Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat) 2024 yılı Kasım ayı verilerine göre, Avrupa Birliği'ne üye ülkelerin kadın işsizliği oranı yüzde 6,10 iken, Türkiye için bu oran yüzde 11,7'dir. Avrupa ülkeleri arasında Türkiye; Bosna Hersek, Yunanistan ve İspanya'nın ardında kadın işsizliği oranında 4'üncü sırada yer almaktadır.

Bu eşitsizlik, yalnızca işgücüne katılımı sınırlı kalmayıp, kadınların ülke yönetimine ve bürokrasiye katılımında da derin bir açık olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kamuda kadın temsiliyetine ilişkin soru önergemize 09.11.2023 tarihinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından verilen yanıtı göre, kabinede 17 Bakandan yalnız biri, 68 bakan yardımcısından 4'ü kadın olup kadın temsiliyet oranı yüzde 5'tir. İçişleri Bakanlığında görev yapan 1994 mülki idare amirinden 135'i kadındır, temsiliyet oranı yüzde 6,77'dir. 68 bakan yardımcısından 4'ü, 81 il valisinden 3'ü, 208 Üniversite rektörünün sadece 19'u kadındır, ülke bilimine yön veren Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) yönetim kurulunda bir tek kadın üye yoktur. Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür. Bu veriler adeta hükümetin kadına bakışını ve zihin haritasını çarpıcı bir şekilde ortaya koymaktadır.

Çalışma hayatında kadına yönelik her türlü ayrımcılık terk edilmeli, cinsiyetçi iş bölümüne, ücret eşitsizliğine son verilmelidir. Yetki ve karar mekanizmalarında eşit temsiliyetin hayata geçirilmelidir. Türkiye'de kadın istihdamını artırmak için önce anlayış değişmeli, bunu sağlayacak sosyal ve hukuki yapısal değişiklikler bir an önce yapılmalıdır. Kadınların hayatın her alanına eşit katılımı sağlanmadan, sürdürülebilir kalkınma ve ekonomik büyüme hedeflerine ulaşmak mümkün değildir.

Bu bağlamda, kadınların istihdamda daha fazla ve etkin olarak yer almasının önündeki engellerin, her türlü ayrımcılığın ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğine yol açan nedenlerin araştırılması, bu sorunun çözümü için etkin ve kalıcı politikaların oluşturulması amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması önem arz etmektedir.

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
¹ Ökmen Konuralp	Ankara I	O. Kon
² Deniz Demir	Ankara	Deniz Demir
³ Mustafa Adıgüzel	Ordu	M. Adıgüzel
⁴ T. E. A. A. A.	Bolu	T. E. A. A. A.
⁵ Hilmet Yılmaz Hacı	ISPARTA	Hilmet Yılmaz Hacı
⁶ Ümit ÖZLAL	İZMİR	Ümit ÖZLAL
⁷ Cevat Enginçort	İstanbul	Cevat Enginçort
⁸ Cümhur UZUN	MİĞLA	Cümhur UZUN
⁹ Ahmet Boon YAZGAN	Edirne	Ahmet Boon YAZGAN
¹⁰ Cevdet ANAY	Koraböş mu.	Cevdet ANAY
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

